Nijmegen aan vooravond enorm waterveiligheidsproject

Nijmegen staat aan de vooravond van de uitvoering van één van de grootste waterveiligheidsprojecten van Nederland. In de Waal bij Nijmegen komt een nevengeul. Ervoor moet de Waaldijk teruggelegd worden en ontstaat ter plekke een eiland. De verruiming van de rivier moet er voor gaan zorgen dat de inwoners van Nijmegen en Lent ook bij grotere rivier-afvoeren veilig kunnen blijven wonen. Een deel van de inwoners van Lent moet hiervoor echter wel verhuizen. De omvangrijke werkzaamheden maken deel uit van het programma Ruimte voor de Rivier. De verruiming van de Waal bij Nijmegen oogst internationaal veel erkenning en kreeg in 2011 de Waterfront Center Award (New York).

De Waal moet in de bocht tussen Nijmegen en Lent door een smal winterbed. Dat is hier plaatselijk maar 350 meter breed. Elders is dat gemiddeld 1.000 meter. De situatie vertoont veel gelijkenis met een flessenhals. Om hogere afvoeren mogelijk te maken, moet de rivier juist op deze locatie meer ruimte krijgen. Die ruimte wordt gecreëerd door de dijk zo'n 350 meter landinwaarts te verplaatsen.
In het nieuwe buitendijkse gebied wordt een grote nevengeul gegraven. Hierdoor ontstaat een eiland in de Waal. De meeste huizen aan de Waalzijde van de dijk blijven staan op het eiland dat wordt ontsloten door een nieuwe brug over de geul. Op het eiland is ruimte voor nieuwe stedelijke ontwikkeling. In het binnendijkse gebied aan de noordzijde wordt de Waalsprong gerealiseerd. Hier breidt de gemeente Nijmegen de stad flink uit. De planning is de verlegging van de dijk, de aanleg van de nevengeul en de bouw van de bruggen in 2016 af te ronden. De ontwikkeling van het eiland vindt in de jaren erna plaats.

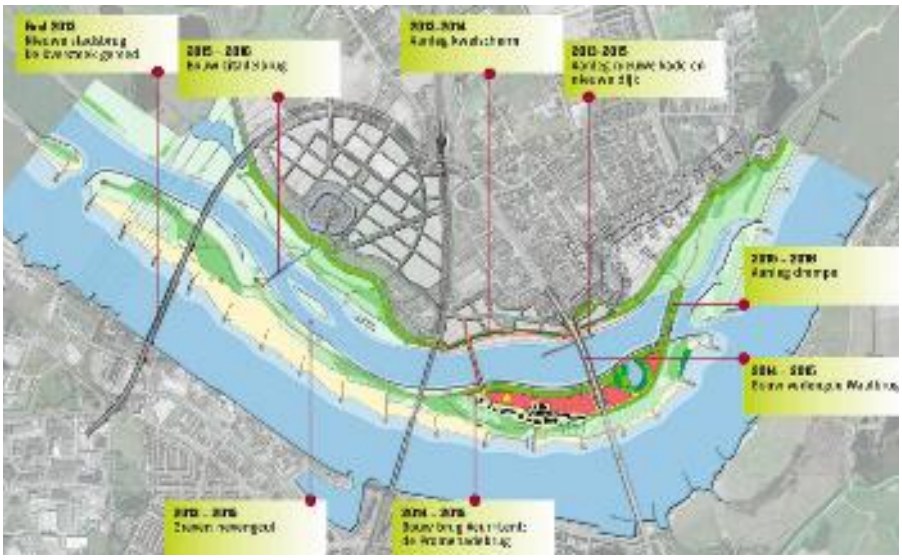

De dijkteruglegging geeft de rivier meer ruimte en zorgt voor een waterstanddaling van de Waal van Nijmegen tot aan de Pannerdensche Kop. In extreme omstandigheden wordt een daling bereikt van zo'n 35 cm. Daarnaast levert de dijkteruglegging ook een eiland in de Waal op en een rivierpark in het hart van Nijmegen met ruimte voor wonen, recreatie en cultuur.

Archeologische vondst

De voorbereidingen voor de dijkteruglegging zijn inmiddels begonnen. Het gaat om archeologische opgravingen, het verleggen van kabels en leidingen en de sloop van panden. Tijdens het archeologisch onderzoek werden de resten van een oud kasteel aangetroffen. De funderingen van het kasteel zijn uitzonderlijk fors en goed bewaard gebleven en zijn mogelijk de resten van Kasteel Lent, waarover wordt gesproken in historische bronnen. De eerste bouwfase van het kasteel dateert zeker uit de 13e eeuw, maar een oudere datering wordt niet uitgesloten. In de oudste bouwfase is vooral gebruik gemaakt van natuursteen, in jongere aanbouw- en herbouwfases is het kasteeltje overwegend opgebouwd met bakstenen. De massieve funderingen zijn meer dan 1,5 meter diep in de bodem bewaard gebleven.

Waterfront Center Award

De plannen voor de dijkteruglegging kregen ook internationaal erkenning. Eind vorig jaar is in New York de Waterfront Center Award 2011 toegekend aan het plan. De jury roemde de wijze waarop omwonenden zijn betrokken, de innovatieve combinatie tussen hoogwaterbescherming en gebiedsontwikkeling en de kennisdeling met riviersteden in de buurlanden. De Waterfront Center Award is een internationaal instituut dat de ontwikkeling van stedelijke waterfronten wil stimuleren en onder de aandacht wil brengen. De organisatie houdt jaarlijks een congres in New York en reikt prijzen uit aan succesvolle waterprojecten. In de afgelopen jaren ging de prijs onder andere naar waterprojecten in Sydney, Dallas en New York.

De Waal bij Nijmegen / Lent op dit moment.

Dezelfde locatie in 2016.